

ÎNCHEIERE

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,

judecător

judecători

Valentina Clevadi

Galina Stratulat, Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Incomlac”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Red-Nord” Bălți împotriva Societății pe Acțiuni „Incomlac” privind încasarea penalității,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 07 martie 2017 prin care s-a admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Red-Nord”, s-a casat hotărârea Judecătoriei Bălți din 27 septembrie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre de admitere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 12 februarie 2016 SA „Red-Nord” Bălți s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SA „Incomlac” privind încasarea penalității.

În motivarea cererii de chemare în judecată s-a indicat că, în conformitate cu prevederile contractului de furnizare a energiei electrice nr. 46 din 05.11.2010, consumatorul SA „Incomlac” s-a obligat să achite integral plata pentru energia electrică consumată în termenul stabilit în factură, precum și penalitățile calculate.

Menționează că, facturile emise de furnizor nu au fost achitate până la data limită de plată, iar consumatorului i s-a calculat penalitatea în baza pct. 3.13 al contractului, care indică că, în cazul în care o factură emisă în baza contractului nu este achitată până în ziua a treia de la data limită de plată indicată în factură, consumatorul va plăti o penalitate pentru fiecare zi de întârziere a plății pentru energia electrică consumată, începând cu prima zi după data limită de achitare a facturii și până la data efectuării plății. Penalitatea nu se aplică în cazul facturilor eronate.

Având în vedere prevederile prezentului punct din contractul de furnizare a energiei electrice, SA „Red-NordE urma să efectueze calculele penalității aplicând procentul ratei de refinanțare a BNM.

Consumatorului SA „Incomlac” i s-a calculat penalitate pe perioada mai 2015-august 2015, conform art. 46 alin. (5) al Legii cu privire la energia electrică nr. 124 din 23.12.2009.

Indică că, acest articol a fost introdus prin Legea nr. 27 din 13.03.2014 cu privire la modificarea și completarea Legii 124-XVIII din 23 decembrie 2009 cu privire la energia electrică, care stipulează că mărimea penalității nu poate depăși rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, pentru un an înregistrată în anul precedent, adică în 2014 și publicată în raportul Băncii Naționale a Moldovei.

Precizează reclamantul că, conform raportului Băncii Naționale a Moldovei, pentru anul 2014, rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în moneda națională de băncile comerciale era de 10,59%, procent care a și fost aplicat de SA „Red-Nord” la efectuarea calculului penalității.

A mai indicat că, procentul ratei de refinanțare a BNM pentru perioada mai 2015 - august 2015, a fost următorul: de la 18.02.2015 până la 27.05.2015 - 13,5%; de la 28.05.2015 până la 24.06.2015 - 14,5%; de la 25.06.2015 până la 29.07.2015 - 15,5%; de la 30.07.2015 până la 01.09.2015 - 17,5%.

Rata medie anuală ponderată a dobânzii la creditele noi acordate în monedă națională de băncile comerciale, utilizată de SA „Red-Nord” la calculul penalității este mult mai mică decât rata de refinanțare a BNM.

Indică că, penalitatea în sumă de 9704,34 lei este formată din: penalitatea calculată în luna mai 2015 - 2507,84 lei; iunie 2015 -3477,45 lei; iulie 2015 - 3584,40 lei; august 2015- 134,65 lei;

La 25.01.2016 în adresa SA „Incomlac” a fost expediată pretenția cu nr. 178 cu solicitarea de a achita benevol penalitatea calculată, însă cerințele date nu au fost satisfăcute.

Solicită, încasarea de la SA „Incomlac” în beneficiul SA „Red-Nord” a penalității în sumă de 9 704,34 lei, precum și taxa de stat în sumă de 291, 13 lei.

În cadrul ședinței de judecată din 15 septembrie 2016 reprezentantul SA „Red-Nord” a înaintat o cerere prin care a solicitat în conformitate cu art. 116 CPC, repunerea în termenul de adresare în judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 27 septembrie 2016, s-a respins cererea SA „Red-Nord” privind repunerea în termenul de prescripție și s-a respins cererea de chemare în judecată ca tardivă.

Nefiind de cord cu hotărârea primei instanțe, SA „Red-Nord” Bălți, a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 07 martie 2017 s-a admis apelul declarat de SA „Red-Nord”, s-a casat hotărârea Judecătoriai Bălți din 27 septembrie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre de admitere a acțiunii, fiind încasat de la SA „Incomlac” în beneficiul SA „Rețelele Electrice de Distribuție Nord” suma de 9 704, 34 lei cu titlu de penalitate și suma de 494 lei cu titlu de taxă de stat.

La 24 iunie 2017, conform plicului poștal, SA „Incomlac” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu decizia contestată, considerând-o neîntemeiată și ilegală, prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii.

Susține că, cererea de chemare în judecată nu se încadrează în termenul de prescripție extinctivă prevăzut de art. 268 lit. a) Cod civil, fapt ce atrage respingerea acțiunii.

A mai indicat că, reclamantul nu a demonstrat în cadrul ședințelor de judecată rezervarea expresă a dreptului asupra penalității la primirea achitărilor pentru energia electrică livrată.

Examinând materialele cauzei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către SA „Incomlac”, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 15 CPC, participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform art. 433 lit. b) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434.

Din materialele dosarului rezultă că, la 07 martie 2017 Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „Red-Nord” Bălți împotriva SA „Incomlac” privind încasarea penalității.

Potrivit scrisorii de însoțire a Curții de Apel Bălți, copia deciziei integrale a instanței de apel din 07 martie 2017 a fost expediată participanților la proces la 19 aprilie 2017 (f.d.118).

La fel, din materialele dosarului s-a constatat că copia deciziei Curții de Apel Bălți din 07 martie 2017, recurentul SA „Incomlac” a primit-o la 21.04.2017, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate (f.d.120).

Din cele expuse urmează că, recursul depus de SA „Incomlac” prin intermediul oficiului poștal la 24 iunie 2017, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 07 martie 2017, este declarat cu omiterea termenului prevăzut la art. 434 CPC, care este un termen de decădere și nu poate fi restabilit, motiv pentru care survin urmările nefavorabile prevăzute de normele de drept procedural civil, urmând în temeiul art. 433 lit. b) CPC, a fi declarat inadmisibil.

În asemenea împrejurări, se reiterează că o astfel de soluție este compatibilă cu respectarea standardelor inserate în Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

În acest context, Completul invocă și jurisprudența CEDO care statuează că „înrautățirea unei situații juridice, care a devenit irevocabilă datorită aplicării termenului de prescripție sau care ar fi trebuit să devină irevocabilă dacă termenul de prescripție s-ar fi aplicat, este incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice” (*hotărârea din 18.06.2008 pe cauza SRL Dacia c. Moldovei, cererea nr. 3052/04, § 77*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate și având în vedere faptul că recursul a fost depus în afara termenului legal, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Incomlac”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. b), art. 440 CPC, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Incomlac”, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Valentina Clevadi

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari